

**УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
СЕНАТ УНИВЕРЗИТЕТА**

**ПРАВИЛНИК О МЕЂУНАРОДНОЈ РАЗМЈЕНИ
СТУДЕНАТА И ОСОБЉА**

Бања Лука, октобар 2022. године

На основу члана 70. став (2) Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске”, број: 67/20), члана 114. и члана 122. Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета у Бањој Луци, на 86. сједници одржаној дана 27. 10. 2022. године, д о н и о ј е

П Р А В И Л Н И К **о међународној размјени студената и особља**

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређују се облици међународне размјене студената и особља, основна начела међународне размјене, права и обавезе студената и особља који учествују у међународној размјени, процедура пријаве и реализације, процедура признавања периода размјене у иностранству, те друга питања значајна за провођење међународне размјене на Универзитету у Бањој Луци (у даљем тексту: Универзитет).

Међународна размјена студената не подразумијева издавање дипломе, односно стицање одговарајућег степена од стране институције пријема уколико уговором између Универзитета и институције пријема није предвиђено издавање заједничке дипломе или двоструке/вишеструке дипломе, односно признавање стеченог степена.

Правила која су овим правилником предвиђена за међународну размјену студената и особља аналогно се примјењују и на размјену студената и особља у Републици Српској, односно Босни и Херцеговини (у даљем тексту: БиХ).

Правила која су овим правилником предвиђена за размјену студената и особља на одговарајући начин се примјењују и на виртуелну мобилност односно комбиновану размјену.

Члан 2.

Особе укључене у међународну размјену дужне су поштовати прописе Универзитета и његових чланица, као и прописе институције пријема.

Уколико особа укључена у међународну размјену не поштује прописе из става 1. овог члана или поступи супротно њима, за провођење поступка и изрицање мјера надлежна је чланица на којој је уписан одлазећи студент који учествује у међународној размјени или на који долазни студент остварује размјену, односно чланица чији члан особља учествује у међународној размјени или на коју долази члан особља који остварује размјену.

II ОСНОВНИ ПОЈМОВИ

Члан 3.

Појмови кориштени у овом правилнику имају сљедеће значење:

Размјена студената у сврху студирања (енг. *Student Mobility for Studies*) – одређено вријеме студирања исте врсте и области студија на другој високошколској институцији у иностранству, у складу са Уговором о учењу за студентску размјену.

Размјена студената у сврху обављања стручне праксе (енг. *Student Mobility for Traineeships*) – одређено вријеме стручне праксе која се обавља у иностранству, у складу са Уговором о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе.

Размјена студената у сврху истраживања (енг. *Student Mobility for Research*) – одређено вријеме истраживања за потребе израде мастер рада или докторске тезе на другој високошколској институцији у иностранству, у складу са Уговором о учењу за студентску размјену у сврху истраживања.

Размјена академског особља у сврху извођења наставе (енг. *Academic Staff Mobility for Teaching*) – извођење наставе на другој високошколској институцији у иностранству, у складу са Уговором о размјени у сврхе наставе.

Размјена академског особља у сврху истраживања (енг. *Academic Staff Mobility for Research*) – истраживање на другој високошколској институцији у иностранству у складу са Уговором о размјени у сврхе истраживања.

Размјена академског и административног особља у сврху обуке (енг. *Academic and Administrative Staff Mobility for Training*) – обука на другој високошколској институцији у иностранству у складу са Уговором о размјени у сврхе обуке.

Институција слања (енг. *Sending/Home Institution*) – високошколска установа која упућује студенте и особље у размјену. На Универзитету се под институцијом слања у погледу права и обавеза према одлазећем студенту подразумијева чланица која упућује студента у размјену, односно чланица на којој студент студира. Под институцијом слања на Универзитету се у погледу права и обавеза према одлазећем особљу подразумијева Универзитет.

Институција пријема (енг. *Receiving/Host Institution*) – високошколска установа или друга институција на којој студент или особље остварује размјену. На Универзитету се под институцијом пријема у погледу права и обавеза према долазећем студенту, односно особљу, подразумијева чланица која прима студента, односно особље, у размјену.

Међуинституционални уговор о размјени (енг. *Inter-Institutional Agreement*) – уговор који се склапа између Универзитета и институције са којом се врши размјена. У уговору се прецизирају детаљи размјене: подручја сарадње, број студената и особља са обје стране који ће учествовати у размјени, нивои размјене по циклусима за студенте, периоди размјене, студијски програми и др.

Одлазећи студент (енг. *Outgoing Student*) – студент Универзитета који своју размјену реализује на другој институцији у иностранству.

Долазећи студент (енг. *Incoming Student*) – студент високошколске установе из иностранства који своју размјену реализује на Универзитету.

Одлазеће особље (енг. *Outgoing Staff*) – академско и административно особље Универзитета које своју размјену реализује на другој институцији у иностранству.

Долазеће особље (енг. *Incoming Staff*) – академско и административно особље високошколске установе из иностранства које своју размјену реализује на Универзитету.

Период размјене (енг. *Mobility Period*) – временски период током којег су студент или особље у размјени.

Уговор о учењу за студентску размјену (енг. *Learning Agreement*) – уговор којим се за студента утврђују обавезе и академске активности које ће реализовати у институцији пријема. Уговор о учењу је тростран и закључује се између институције слања, институције пријема и студента који учествује у размјени.

Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе (енг. *Learning Agreement – Student Mobility for Traineeships*) – уговор којим се за студента утврђују

обавезе и стручне активности које ће реализовати у институцији пријема. Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе је тростран и закључује се између институције слања, институције пријема и студента који учествује у размјени.

Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања (енг. *Learning Agreement – Student Mobility for Research*) – уговор којим се за студента утврђују обавезе и академске активности које ће реализовати у институцији пријема. Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања је тростран и закључује се између институције слања, институције пријема и студента који учествује у размјени.

Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља (енг. *Mobility Agreement for Teaching/Training*) – уговор у којем особље предлаже план наставе/истраживања/обуке који планира да реализује током размјене. Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља је тростран и закључује се између институције слања, институције пријема и особља које учествује у размјени.

Извјештај о реализованој студентској размјени (енг. *Report on Finished Student Mobility*) – документ који студент испуњава након повратка са размјене и који доставља академском координатору за међународну размјену студената и особља.

Извјештај о реализованој размјени особља (енг. *Report on Finished Staff Mobility*) – документ који особље испуњава након повратка са размјене и који поставља у интегрисани информациони систем Универзитета.

Препис оцјена (енг. *Transcript of Records*) – документ којим високошколска установа пружа детаљне податке о оствареним академским резултатима (оцјене, *ECTS* бодови) студента.

Потврда о обављеној стручној пракси (енг. *Transcript of Work*) – документ којим установа пријема пружа детаљне податке о обављеној стручној пракси и постигнутим резултатима студента.

Академски координатор за међународну размјену студената и особља (енг. *Academic Coordinator for International Student and Staff Mobility*) – лице које именује научно-наставно / умјетничко-научно-наставно вијеће чланице (у даљем тексту: вијеће) ради обављања надлежности из члана 36. овог правилника.

Координатор за међународну сарадњу (енг. *Coordinator for International Cooperation*) – лице које именује вијеће ради обављања надлежности из члана 37. овог правилника.

Комисија за признавање периода размјене (енг. *Commission for the Recognition of the Mobility Period*) – Комисија коју именује вијеће ради обављања надлежности из члана 38. овог правилника.

Признавање периода размјене студената (енг. *Recognition of Student Mobility Period*) – поступак којим се одлучује о признавању периода размјене, положених испита, *ECTS* бодова, оцјена и других резултата остварених у размјени.

Усклађена оцјена (енг. *Harmonized Grade*) – оцјена за коју се, у поступку признавања периода размјене студената, утврди да је еквивалент оцјени коју је студент добио у институцији пријема.

Каталог предмета (енг. *Course Catalogue*) – преглед наставних предмета чланица (код/шифра, садржај, број *ECTS* бодова, исходи учења).

Исходи учења (енг. *Learning Outcomes*) – изјаве/искази којима се изражава шта студент треба да зна, разумије и/или је у стању да покаже на крају одређеног раздобља учења. Описују знање, вјештине и ставове које ће студенти стећи током студија.

Међународни програм размјене (енг. *International Mobility Programme*) – укључује сваки програм у оквиру којег се остварује међународна размјена појединаца у циљу учења и усавршавања, а обухвата, али није ограничен на, Еразмус+ и *CEEPUS* програм. Виртуелна мобилност (енг. *Virtual Mobility*) подразумева учење у размјени уз помоћ информационо-комуникационих технологија које омогућавају учесницима да имају значајно транснационално или међународно искуство учења. Комбинована размјена (енг. *Blended Mobility*) је комбинација физичке размјене са виртуелном компонентом, која олакшава сарадњу у погледу онлајн учења и тимског рада.

III РАЗМЈЕНА СТУДЕНАТА

Члан 4.

Размјена студената у смислу овог правилника подразумева студирање, односно истраживање или обављање стручне праксе током одређеног периода у институцији пријема у иностранству, након чега се студент враћа у институцију слања и наставља изворно уписани студијски програм.

Размјена студената укључује студирање у оквиру I, II и III циклуса студија, односно обављање стручне праксе у оквиру I и II циклуса студија или истраживање у оквиру II и III циклуса студија.

Размјена студената остварује се у оквиру међународних програма размјене, на бази уговора о сарадњи, или на основу других доступних могућности.

Услови учешћа студената у размјени

Члан 5.

Студент I циклуса студија стиче право учешћа у размјени након што оствари услов за упис у другу годину студија.

Студент II и III циклуса студија стиче право учешћа у размјени уписом студија.

Трајање периода размјене

Члан 6.

Размјена студената у сврху студирања / обављања стручне праксе / истраживања траје најмање један (1), а највише 12 мјесеци на сваком циклусу студија.

Студент Универзитета може током студија више пута учествовати у размјени, с тим да укупно трајање периода размјене на истом нивоу студија, без обзира на сврху размјене, не може бити дуже од 12 мјесеци.

Изузетак од претходног става су мастер студије које трају једну (1) годину, у том случају појединачна размјена, без обзира на сврху, не може бити дужа од шест (6) мјесеци, као и интегрисани студијски програми на којима појединачна размјена, без обзира на сврху, не може бити дужа од 24 мјесеца.

Пријава за размјену

Члан 7.

Одлазећи студенти се пријављују за размјену преко интегрисаног информационог система Универзитета.

Долазеће студенте у интегрисани информациони систем пријављује студентска служба чланице на коју студент долази у размјену.

Документи за размјену

Члан 8.

Основни и обавезни документи на којима се заснива размјена студената Универзитета су:

Прије размјене:

- 1) Уговор о учењу за студентску размјену и/или Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе и/или Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања.

Након завршене размјене:

- 1) Извјештај о реализованој студентској размјени;
- 2) Препис оцјена и/или Потврда о обављеној стручној пракси;
- 3) Рјешење о признавању периода размјене.

Документи наведени у претходном ставу не искључују могућност постојања и другачијих докумената за размјену, уколико су предвиђени конкретним програмом размјене.

Уговор о учењу за студентску размјену

Члан 9.

Уговором о учењу за студентску размјену уговорне стране (студент, институција слања и институција пријема) прецизирају предмете које би студент требало да похађа и полаже, односно друге академске активности које студент остварује током размјене на институцији пријема.

У уговору о учењу за студентску размјену наводе се и предмети на Универзитету који се замјењују предметима институције пријема и за које ће тражити признавање након обављене размјене.

Одлазећи и долазећи студенти који обављају размјену у сврху студирања дужни су да реализују активности изражене са најмање три (3) *ECTS* бода за сваки мјесец проведен у размјени током периода реализације наставе на институцији пријема.

Потписивањем Уговора о учењу за студентску размјену, институција слања одобрава студенту одлазак у размјену и похађање одабраних академских активности, те гарантује признавање *ECTS* бодова и усклађених оцјена стечених у размјени.

Потписивањем Уговора о учењу за студентску размјену, институција пријема потврђује да су уговорене академске активности дио постојећег наставног плана и програма, изражава сагласност о прихватању студента у размјену и одобрава похађање и реализацију одабраних академских активности.

Уговор о учењу за студентску размјену обавезно садржи:

- Шифре предмета (енг. *Course unit code*) – уколико у институцији пријема постоји нумерација програмских садржаја;
- Називи предмета, односно активности на институцији пријема за које се студент определио (енг. *Course unit title*);
- Број *ECTS* бодова који сваки предмет, односно активност носи у институцији пријема, осим када институција пријема не користи *ECTS* бодовни систем;
- Шифре предмета, називи предмета и број *ECTS* бодова на Универзитету за одлазеће студенте.

Модел Уговора о учењу за студентску размјену налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 1.1 и 1.2) и чини саставни дио овог правилника.

Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе

Члан 10.

Уговором о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе студент, институција слања и институција пријема прецизирају садржај и врсту стручне праксе студента, коју студент остварује током размјене на институцији пријема.

Овим документом утврђују се детаљан програм стручне праксе, радни задаци студента, план надзора и вредновања и исходи стручне праксе у погледу знања, вјештина и компетенција.

Потписивањем уговора о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе институција слања обавезује се да дефинише исходе стручне праксе, помогне студенту у избору институције пријема, одабере студенте на основу јасних и транспарентних критеријума, изврши признавање периода стручне праксе студената и да са сваким студентом изврши вредновање у погледу личног и професионалног развоја постигнутог током периода размјене.

Потписивањем уговора о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе, институција пријема обавезује се да омогући реализацију стручне праксе на уговором утврђен начин, сачини уговор или други правни акт који је релевантан за стручну праксу студента у складу са позитивноправним прописима земље пријема и земље слања, одреди ментора студенту који је на стручној пракси, те пружи практичну подршку.

Потписивањем уговора о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе, студент се обавезује да успјешно реализује стручну праксу, поштује правила институције пријема, комуницира са институцијом слања у вези са измјенама уговора и поднесе извјештај о оствареној стручној пракси.

Модел уговора о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 2.1 и 2.2) и чини саставни дио овог правилника.

Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања

Члан 11.

Уговором о учењу за студентску размјену у сврху истраживања уговорне стране (студент, институција слања и институција пријема) прецизирају академске активности (истраживање) које студент остварује током размјене на институцији пријема.

Потписивањем Уговора о учењу за студентску размјену у сврху истраживања институција слања одобрава студенту одлазак у размјену и похађање одабраних академских активности, те гарантује признавање остварених резултата у размјени.

Потписивањем Уговора о учењу за студентску размјену у сврху истраживања институција пријема потврђује да су уговорене академске активности дио постојећег наставног плана и програма, изражава сагласност о прихватању студента у размјену и одобрава похађање и реализацију одабраних академских активности.

Модел Уговора о учењу за студентску размјену у сврху истраживања налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 3.1 и 3.2) и чини саставни дио овог правилника.

Заједничке одредбе за уговоре о учењу

Члан 12.

Уговор о учењу сачињава се на српском или енглеском језику.

Уговор о учењу потписују студент, надлежни академски координатор за међународну размјену студената и особља и овлашћено лице на институцији пријема.

Уговорне стране потписују Уговор о учењу прије него што студент оде у размјену, уколико на институцији пријема није прописано другачије.

Уговор о учењу за студентску размјену може се накнадно мијењати на захтјев студента и уз сагласност свих потписника, а све промјене морају бити у писаном облику.

Извјештај о реализованој студентској размјени

Члан 13.

Извјештај о реализованој студентској размјени је документ који студент доставља након повратка на Универзитет и проведене процедуре признавања остварених резултата.

Извјештај се доставља академском координатору за међународну размјену студената и особља.

Модел Извјештаја о реализованој студентској размјени налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 4.1 и 4.2) и чини саставни дио овог правилника.

Препис оцјена

Члан 14.

Препис оцјена остварених у институцији пријема је увјерење о положеним испитима које се издаје након завршетка периода размјене у облику јавне исправе. Препис оцјена, осим података који се односе на студента, обавезно садржи податке о називима положених испита, добијеним оцјенама и броју постигнутих *ECTS* бодова по предметима, податке о трајању студијског програма, као и остале релевантне информације.

По окончању периода размјене, чланица Универзитета је дужна да долазећим студентима изда препис оцјена као доказ остварених академских активности. Препис оцјена из овог става издаје се на српском и енглеском језику.

Ради пријаве за програме размјене, чланице Универзитета су дужне да својим студентима, на њихов захтјев, издају Препис оцјена на српском и енглеском језику.

Модел Преписа оцјена налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 5.1 и 5.2) и чини саставни дио овог правилника.

Потврда о обављеној стручној пракси

Члан 15.

Потврда о обављеној стручној пракси је документ којим институција пријема потврђује да је стручна пракса обављена и у њој се наводе подаци о постигнутим резултатима студента.

Модел потврде о обављеној стручној пракси налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 6.1 и 6.2) и чини саставни дио овог правилника.

Рјешење о признавању периода размјене

Члан 16.

Рјешење о признавању периода размјене појединачни је правни акт којим надлежна Комисија за признавање периода размјене (у даљем тексту: Комисија) утврђује признавање положених испита, односно остварених *ECTS* бодова, оцјена и других резултата у размјени.

Обавезни елементи Рјешења из претходног става су:

- подаци о студенту, институцији пријема и институцији слања;
- предмети које је студент положио у институцији пријема (са освојеним *ECTS* бодовима и добијеним оцјенама);
- предмети институције слања који ће бити замијењени предметима које је студент положио у институцији пријема;
- предмети које је студент положио у размјени, а који се не могу замијенити, него као изборне активности/предмети бити унесени у Додатак дипломи;
- усклађивање оцјена;
- преостале обавезе које студент мора да оствари како би испунио обавезе предвиђене наставним планом и програмом (у случајевима када студент није остварио довољан број *ECTS* бодова у размјени);
- остали подаци које надлежна Комисија сматра потребним ради доношења одлуке у појединачном случају.

Модел рјешења о признавању периода размјене налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 7.1 и 7.2) и чини саставни дио овог правилника.

Статус студента за вријеме периода размјене

Члан 17.

Док је у размјени у институцији пријема у иностранству, студент задржава статус студента Универзитета.

Студент који се финансира из буџета Републике Српске не губи овај статус током трајања периода размјене.

Студент који спада у категорију самофинансирајућих студената током периода размјене наставља да редовно плаћа утврђену школарину Универзитету.

На његов писани захтјев чланица је дужна да студенту изда потврду о статусу студента у размјени.

Признавање периода размјене

Члан 18.

Студент Универзитета који је на основу потписаног уговора о учењу био у размјени, има право да му након повратка из размјене Универзитет призна резултате које је остварио у институцији пријема.

Признавање периода размјене поступак је којим надлежна Комисија утврђује резултате које је студент постигао у размјени и доноси одлуку о признавања положених испита (*ECTS* бодова и оцјена), што се по окончаном поступку утврђује Рјешењем о признавању периода размјене.

Студент је дужан да надлежној Комисији достави све релевантне документе у вези са оствареном размјеном најкасније 30 дана прије почетка семестра.

Документи из претходног става подразумијевају писани захтјев, оригинал Уговора о учењу за студентску размјену и/или Уговора о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе и/или Уговора о учењу за студентску размјену у сврху истраживања и евентуалне измјене уговора, Препис оцјена институције пријема, односно Потврду о обављеној стручној пракси, документ о систему оцјењивања у институцији пријема (уколико овај податак није саставни дио Преписа оцјена), као и копије ових докумената.

Уколико студент није у могућности да поштује прописани рок у ставу 3. овог члана јер му недостају документи институције пријема, дужан је да о томе обавијести продекана за наставу.

Надлежна Комисија из члана 38. овог правилника дужна је да у року од седам (7) радних дана од дана достављања потпуног захтјева, а најкасније 15 дана прије почетка семестра у којем студент наставља програм на Универзитету, донесе Рјешење о признавању периода размјене. Рјешење се доставља студенту и надлежној студентској служби.

Уколико административна процедура из претходног става није окончана у горе поменутих роковима или уколико студент није био у могућности да достави документацију у прописаном року, Универзитет је дужан да студенту омогући наставак студија и без уписа наведених података, као и да поменуту процедуру доврши у што краћем року.

Студент Универзитета који је био у размјени без потписаног уговора о учењу може доставити документацију са којом располаже везану за размјену Комисији, која ће донијети одлуку о признавању/непризнавању остварених резултата.

Уколико је студент био у размјени на институцији пријема која не користи *ECTS* бодовни систем, Комисија је обавезна да изврши усклађивање остварених оцјена и других резултата.

Против рјешења о признавању периода размјене може се поднијети жалба вијећу чланице Универзитета у року од 15 дана од дана пријема рјешења.

Начела признавања периода размјене

Члан 19.

Признавање резултата (*ECTS* бодова и оцјена) стечених током периода размјене заснива се на начелима транспарентности и флексибилности.

Начело транспарентности подразумијева да су правила о признавању периода размјене јавно доступна (на веб-страници, огласној табли чланице и сл.).

Начело флексибилности подразумијева приступ признавању академских резултата постигнутих у размјени тако да се одлука заснива на утврђеним сличностима и исходима учења. Одлучујући фактор при доношењу Рјешења је знање које студент стекне у размјени из одређене области, а које не мора да буде идентично, већ сродно знању које би из одређеног наставног предмета стекао на Универзитету.

Члан 20.

Студент који у институцији пријема није положио све испите предвиђене уговором о учењу, односно није стекао потребних 30 *ECTS* бодова по семестру, а похађао је наставу, има право да на Универзитету полаже испит/е из семестра током којег је био у размјени, без додатних предиспитних обавеза.

На писмени захтјев студента, чланица је дужна да омогући накнадно извршавање предиспитних обавеза како би студент могао да оствари већи број *ECTS* бодова и већу оцјену.

Упоредивање и процјена сличности предмета

Члан 21.

Академски координатор за међународну размјену студената и особља примарно је надлежан да потписује Уговор о учењу за студентску размјену и/или Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе и/или Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања и њихове евентуалне измјене.

Академски координатор за међународну размјену студената и особља се у својој процјени сличности предмета које је студент у оквиру одговарајућег документа размјене предложио да полаже у институцији пријема савјетује са одговорним наставником за одређени предмет на Универзитету.

Поређење и процјену сличности предмета Универзитета и институције пријема након повратка студента из размјене врши Комисија, руководећи се начелом флексибилности.

Потпуно признавање из претходног става подразумијева да је студент након повратка из размјене положио предмете који су на основу Рјешења о признавању периода размјене замијењени предметима које је положио у институцији пријема.

Преношење и признавање стечених *ECTS* бодова и оцјена

Члан 22.

Основни критеријум за преношење и признавање *ECTS* бодова и оцјена стечених током периода размјене је исход учења, на основу уговора о учењу и преписа оцјена, а у складу са сљедећим препорукама:

- 1) Признавање предмета које је студент одслушао и положио у институцији пријема, а који су сродни, тј. слични неким предметима на Универзитету, врши се на тај начин што ће се тумачити да је студент положио предмете који су предвиђени студијским програмом на Универзитету. Студенту се признају назив и *ECTS* бодови које сродни предмети имају на Универзитету, без обзира на то да ли су предмети које је студент положио у размјени носили више или мање *ECTS* бодова.
- 2) Признавање предмета из става 1. овог члана на Универзитету односи се и на обавезне и на изборне предмете. У Додатку дипломи ће се у рубрици „Додатне информације” назначити чињеница да су одређени предмети положени у размјени у релевантној високошколској установи у иностранству и навешће се тачан назив предмета (на изворном језику и превод на српском језику), изворна оцјена, *ECTS* бодови и систем оцјењивања институције пријема, тачно онако како су ови подаци наведени у препису оцјена.
- 3) Признати изборни предмети не морају да одговарају усвојеној листи изборних предмета на студијском програму на Универзитету.
- 4) Уколико се стечени исходи учења не уклапају у исходе учења студијског програма који студент похађа на Универзитету, подаци о положеним предметима и оствареним резултатима у институцији пријема се уписују у Додатак дипломи, на изворном језику и превод на српском језику и у изворном облику у Додатку дипломи у рубрици „Додатне информације”, на начин да се уписује подрубрика: „Положени сљедећи предмети/активности који нису предвиђени студијским програмом за стицање дипломе”, те се назначује чињеница да су ти предмети положени у размјени, назив

стране високошколске установе и систем оцјењивања, тачно онако како су ови подаци наведени у препису оцјена.

5) Студенту се признају оцјене остварене у институцији пријема. Ако системи оцјењивања у институцији пријема и на Универзитету нису истовјетни, оцјене се, процесом усклађивања, претварају у оцјене на Универзитету, у складу са формулом за прерачунавање оцјене са иностране институције на оцјену на Универзитету.

6) Усклађене оцјене из предмета које је студент положио у размјени, а који су признати као да их је положио на Универзитету, улазе у просјек оцјена на Универзитету. Оцјене које је студент добио за предмете који нису „замјенили” сродне предмете на Универзитету, већ су у изворном облику назначене у складу са ставом 1. тачка 4. овог члана, не рачунају се у просјечну оцјену.

7) *ECTS* бодови и оцјене из става 1. тачке 1, 2. и 3. овог члана се третирају као и код сваког другог предмета који је студент положио на Универзитету (*ECTS* бодови се рачунају у *ECTS* бодове стечене у оквиру студијског програма).

8) *ECTS* бодови предмета из става 1. тачке 4. овог члана не улазе у број *ECTS* бодова у оквиру студијског програма, већ у укупан број стечених *ECTS* бодова.

Тумачење и усклађивање оцјена које је студент добио током периода размјене у институцији пријема

Члан 23.

Студенту се признаје оцјена коју је остварио у размјени из предмета који се може замијенити предметом на Универзитету на тај начин што ће се, уколико системи оцјењивања у институцији пријема и на Универзитету нису исти, оцјена коју је студент добио у размјени претворити у оцјену која би тој оцјени одговарала на Универзитету (тзв. „усклађена оцјена”).

Процес усклађивања оцјена врши се у складу са формулом за прерачунавање оцјене са иностране институције на оцјену на Универзитету.

Упутство за прерачунавање оцјене са иностране институције на оцјену на Универзитету налази се у прилогу бр. 8.1 и 8.2 и чини саставни дио овог правилника.

Члан 24.

На размјену студената у сврху истраживања и стручне праксе аналогно се примјењују одредбе овог правилника које се односе на размјену студената у сврху студирања.

Долазећи студенти

Члан 25.

Долазећи студент склапа уговор о учењу / стручној пракси / истраживању са институцијом пријема – чланицом на коју се пријавио.

Долазећи студент врши упис у студентској служби чланице која је уговорила размјену.

Чланица је дужна да изда индекс долазећем студенту и да води евиденцију о долазећим студентима, о присуству настави, обављеним испитима и постигнутом успјеху студента, на начин предвиђен Законом, подзаконским, општим и другим актима.

Похађање наставе и положени испити долазећег студента доказују се индексом и одговарајућом евиденцијом која се води у надлежним службама чланице.

Долазећи студент има права и обавезе редовног студента Универзитета, осим уколико је међународним програмом размјене или уговором о сарадњи другачије одређено.

Долазећи студенти ослобођени су плаћања школарине на Универзитету осим ако међународним програмом размјене или уговором о сарадњи није другачије одређено.

Евиденција из става 3. овог члана трајно се чува.

IV РАЗМЈЕНА ОСОБЉА

Члан 26.

Размјена академског и административног особља у смислу овог правилника подразумијева боравак запосленог из институције слања на институцији пријема који укључује: извођење наставе, истраживање или обучавање особља у размјени током одређеног периода у институцији пријема у иностранству или друге облике размјене, након чега се особље враћа у институцију слања и наставља обављати послове утврђене уговором о раду.

Право на размјену из става 1. овог члана може да користи особље које на основу уговора о раду ради на Универзитету најмање годину дана.

Спољни сарадници који немају уговор о раду на Универзитету не испуњавају услове за размјену.

Трајање периода размјене

Члан 27.

Размјена особља може трајати најмање пет (5) радних дана а највише 12 мјесеци.

У току узастопне три (3) године особље може бити у размјени без обзира на сврху размјене, у укупном трајању до 12 мјесеци.

Уколико је академско особље користило слободну академску годину, не може да учествује у размјени дужи од пет (5) радних дана четири пута током једне академске године у току три (3) године након коришћења слободне академске године.

Пријава за размјену

Члан 28.

Одлазеће особље пријављује се за размјену преко интегрисаног информационог система Универзитета.

Долазеће особље пријављују у интегрисани информациони систем координатори за међународну сарадњу на чланици на коју особље долази у размјену.

Долазеће особље које своју размјену обавља у Ректорату Универзитета пријављује у интегрисани информациони систем виши стручни сарадник за размјену особља и студената.

Документи за размјену

Члан 29.

Основни и обавезни документи на којима се заснива размјена особља Универзитета су:

Прије размјене:

- 1) Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља
- Након завршене размјене;
- 2) Извјештај о реализованој размјени особља.

Документи наведени у претходном ставу не искључују могућност постојања и другачијих докумената за размјену у оквиру конкретног програма размјене, уколико је тако предвиђено тим програмом.

Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља

Члан 30.

Уговором о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља уговорне стране (члан особља, институција слања и институција пријема) прецизирају активности, односно план наставе/истраживања/обуке који ће се реализовати током размјене.

Подршку особљу током припреме Уговора о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља пружа надлежни академски координатор за међународну размјену студената и особља, а за особље у Ректорату виши стручни сарадник за размјену особља и студената.

Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља одлазећег и долазећег особља на чланицама потписује декан/директор.

Уговор о размјени у сврху обуке одлазећег особља у Ректорату потписује непосредни руководилац, а за долазеће особље у Ректорату потписује надлежни проректор/руководилац.

Уговорне стране потписују Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља прије него што особље оде у размјену, уколико на институцији пријема није прописано другачије.

Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља може се накнадно мијењати на захтјев особља и само уз сагласност свих потписника, а све промјене морају бити у писменом облику.

Модел Уговора о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 9.1, 9.2, 9.3 и 9.4) и чини саставни дио овог правилника.

Извјештај о реализованој размјени особља

Члан 31.

Извјештај о реализованој размјени особља поставља се у интегрисани информациони систем Универзитета у року од 10 дана од дана завршетка размјене.

Модел Извјештаја о реализованој размјени особља налази се у прилогу овог правилника (прилог бр. 10.1 и 10.2) и чини саставни дио овог правилника.

Статус особља за вријеме периода размјене

Члан 32.

Док је у размјени на институцији пријема у иностранству, члан особља задржава статус запосленог на Универзитету.

Уколико размјена траје мање од 10 радних дана, запослени може своје одсуство да регулише захтјевом за службено путовање у иностранство, о чему одлучује непосредни руководилац.

Уколико размјена траје 10 или више радних дана, запослени је обавезан да тражи плаћено и/или неплаћено одсуство.

Особље на чланицама захтјев за плаћено и/или неплаћено одсуство подноси декану/директору, који исти, уз своју препоруку о плаћеном и/или неплаћеном одсуству, доставља ректору на одлучивање.

Особље Ректората захтјев за плаћено и/или неплаћено одсуство подноси ректору на одлучивање.

Ректор доноси одлуку о плаћеном или неплаћеном одсуству, у складу са примјењивим правилима који ту материју регулишу на Универзитету.

Особље чланице које студира на II и III циклусу студија на Универзитету може остварити право на размјену у својству одлазећег студента или одлазећег особља. Уколико остварује право на размјену у својству студента, има права и обавезе као сви студенти Универзитета, уз обавезу регулисања свог радног статуса у смислу става 2. и 3. овог члана, а уколико остварује право на размјену у својству особља, има права и обавезе као сви запослени на Универзитету.

V ОСТАЛЕ ОБАВЕЗЕ СТУДЕНАТА И ОСОБЉА УНИВЕРЗИТЕТА

Члан 33.

Студенти и особље Универзитета који учествују у размјени обавезни су о свом трошку и сами обезбиједити полису путничког и здравственог осигурања, те осигурања од несреће за период трајања размјене.

Члан 34.

Студенти и особље Универзитета који учествују у размјени обавезни су о свом трошку и сами обезбиједити визу или боравишну дозволу, у случајевима када је неопходна, и то прије одласка у размјену.

VI ПОСТУПАК И НАДЛЕЖНОСТИ

Члан 35.

Поступак избора одлазећих студената и одлазећег особља врши се путем јавног конкурса, који објављују чланице/Универзитет.

Јавним конкурсом утврђују се услови за остваривање права на размјену, поступак пријаве, обавезни садржај пријавне документације, начин објаве резултата, као и поступак и рокови жалбе.

Право пријаве на конкурс имају сви студенти и особље Универзитета, који испуњавају услове из овог правилника, без дискриминације по било којем основу.

Чланице/Универзитет својим интерним правилима дефинисаће детаље поступка из става 1. овог члана.

Члан 36.

Академски координатор за међународну размјену студената и особља бира се из реда наставника на период од двије (2) године, са могућношћу још једног поновног именовања на период од двије (2) године.

Надлежности академског координатора подразумијевају, али нису ограничене на: припремање и потписивање уговора о учењу, праћење резултата студентске размјене и обраду добијених података, учешће у раду Комисије и припрему уговора о размјени у сврхе наставе и/или истраживања и/или обуке особља.

Чланице могу именовати више академских координатора за међународну размјену студената и особља.

Академски координатор за међународну размјену студената и особља пружа подршку за сва академска питања одлазећим и долазећим студентима и особљу.

У одсуству академског координатора за међународну размјену студената и особља, обавезе координатора преузима руководиоца студијског програма, односно шеф одговарајуће катедре на којем одлазећи студент студира, односно на који долазећи студент жели да дође у размјену.

Члан 37.

Координатор за међународну сарадњу бира се из реда академског или административног особља на период од двије (2) године, са могућношћу још једног именовања на период од двије (2) године.

Координатор за међународну сарадњу пружа стручну, административну и техничку подршку одлазећим и долазећим студентима и особљу.

Надлежности координатора за међународну сарадњу подразумевају, али нису ограничене на: информисање студената и особља о могућностима у области међународне сарадње, посебно пружање информација које се односе на размјену студената и особља, те пружање подршке у вези са административним питањима, укључујући помоћ при организацији смјештаја, прибављању визе, боравишне дозволе, здравственог осигурања и др.

Члан 38.

Комисију именује вијеће чланице, а чине је продекан за наставу, као предсједавајући, руководиоци одговарајућих студијских програма или шефови одговарајућих катедри на чланицама које изводе само један студијски програм, и академски координатори за међународну размјену студената и особља на чланици.

Комисија се састаје најмање два (2) пута годишње, прије почетка сваког семестра.

Комисија је овлашћена да доноси рјешења о признавању периода размјене, те даје препоруке надлежним органима чланица/Универзитета о унапређењу поступка и механизма признавања периода размјене проведених у иностранству.

Уколико је потребно, Комисија може да у поступак доношења одлуке о признавању периода размјене укључи одговорне наставнике са предмета који су предмет признавања.

Комисија доноси одлуку већином гласова присутних чланова, а Рјешење о признавању периода размјене потписује предсједавајући Комисије.

VII ЕВИДЕНЦИЈА О РАЗМЈЕНИ

Члан 39.

Чланице прикупљају, обрађују и чувају податке о размјени студената и преношењу и признавању *ECTS* бодова и оцјена стечених на другој високошколској установи ради вођења евиденције и издавања јавних исправа.

ECTS бодови и оцјене признати на основу докумената из члана 8. овог правилника уписују се у индекс и Додатак дипломи како је предвиђено чланом 22. овог правилника, те у друге евиденције, предвиђене Законом, подзаконским актима, те актима Универзитета.

Призната стручна пракса уписује се у оном облику који је послодавац навео у потврди о обављеној стручној пракси.

Чланице воде евиденцију докумената из члана 8. овог правилника и чувају је у временском периоду утврђеном прописима о чувању докумената.

Стране јавне исправе имају исту правну снагу као у држави поријекла под условом реципроцитета. Постојање реципроцитета се подразумева док се супротно не докаже.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 40.

Прилози уз овај правилник чине његов саставни дио и служе као модели основних докумената размјене које чланице могу прилагодити својим потребама.

Члан 41.

Чланице могу посебним правилима додатно регулисати питања размјене, која морају бити усклађена са овим правилником.

Члан 42.

Измјене и допуне овог правилника доносе се на начин и по поступку утврђеном за његово доношење.

Члан 43.

За провођење процедура из овог правилника надлежни су Секретаријат Универзитета и секретари чланица.

Члан 44.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о међународној размјени студената и особља број 02/04-3.3699-3/17 од 21. 12. 2017. године.

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на веб-страници Универзитета.

Овај правилник ће се примјењивати на све размјене које ће се реализовати од почетка зимског семестра академске 2022/23. године.

**ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР**

Проф. др Радослав Гајанин, с. р.

Број: 02/04-3.2179-2/22
Датум: 27. 10. 2022. године

Прилози који су саставни дио овог правилника су:

1. 1.1 Уговор о учењу за студентску размјену – српски језик
- 1.2 Уговор о учењу за студентску размјену – енглески језик
2. 2.1 Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе – српски језик
- 2.2 Уговор о учењу за студентску размјену у сврху обављања стручне праксе – енглески језик
3. 3.1 Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања – српски језик
- 3.2 Уговор о учењу за студентску размјену у сврху истраживања – енглески језик
4. 4.1 Извјештај о реализованој студентској размјени за одлазеће студенте – српски језик
- 4.2 Извјештај о реализованој студентској размјени за долазеће студенте – енглески језик
5. 5.1 Препис оцјена – српски језик
- 5.2 Препис оцјена – енглески језик
6. 6.1 Потврда о обављеној стручној пракси – српски језик
- 6.2 Потврда о обављеној стручној пракси – енглески језик
7. 7.1 Рјешење о признавању периода размјене – српски језик
- 7.2 Рјешење о признавању периода размјене – енглески језик
8. 8.1 Упутство за прерачунавање оцјене са иностране институције на оцјену на Универзитету – српски језик
- 8.2 Упутство за прерачунавање оцјене са иностране институције на оцјену на Универзитету – енглески језик
9. 9.1 Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања – српски језик
- 9.2 Уговор о размјени у сврхе наставе и/или истраживања – енглески језик
- 9.3 Уговор о размјени у сврхе обуке особља – српски језик
- 9.4 Уговор о размјени у сврхе обуке особља – енглески језик
10. 10.1 Извјештај о реализованој размјени особља за одлазеће особље – српски језик
- 10.2 Извјештај о реализованој размјени особља за долазеће особље – енглески језик
11. 11.1 Упутство за пријаву за размјену студената и особља – српски језик
- 11.2 Упутство за пријаву за размјену студената и особља – енглески језик